

Cà Mau triển khai loạt hoạt động phục hồi di sản văn hóa dân tộc thiểu số

06:11 14/09/2026

Cà Mau triển khai loạt hoạt động bảo tồn văn hóa dân tộc thiểu số trong năm 2026, tập trung truyền dạy Nhạc Trống Lớn, Nhạc Ngũ âm, xây dựng câu lạc bộ văn hóa dân gian và hỗ trợ các đội văn nghệ truyền thống. Mục tiêu đặt ra không dừng ở gìn giữ di sản, mà còn đưa bản sắc văn hóa vào sản phẩm du lịch, tạo việc làm và nâng cao thu nhập cho người dân.

UBND tỉnh Cà Mau vừa ban hành Kế hoạch số 540/KH-UBND về phục hồi, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh năm 2026.

Một trong những nhiệm vụ trọng tâm là bảo tồn Lễ hội Chôl Chnăm Thmây, Tết cổ truyền của đồng bào Khmer (Ảnh: TTXVN)

Kế hoạch hướng đến việc khôi phục những giá trị văn hóa đang được cộng đồng gìn giữ, đồng thời nâng cao năng lực cho nghệ nhân và thành viên các đội văn nghệ truyền thống. Cơ sở vật chất, trang thiết bị, tài liệu và tư liệu văn hóa

cũng sẽ được bổ sung, từng bước hình thành điều kiện để di sản tiếp tục được trao truyền trong đời sống cộng đồng.

Cà Mau xác định các hoạt động bảo tồn phải được triển khai thiết thực, tiết kiệm, tránh hình thức và sử dụng hiệu quả nguồn lực đầu tư. Văn hóa truyền thống sẽ được kết nối với du lịch cộng đồng, quảng bá hình ảnh các dân tộc thiểu số và mở thêm cơ hội để người dân tham gia cung cấp sản phẩm, dịch vụ du lịch.

Một trong những nhiệm vụ trọng tâm là bảo tồn Lễ hội Chôl Chnăm Thmây, Tết cổ truyền của đồng bào Khmer. Tỉnh sẽ tổ chức nghiên cứu, sưu tầm tư liệu; chuẩn bị vật tư, dụng cụ và tài liệu phục vụ công tác bảo tồn; đồng thời truyền dạy phương pháp, kỹ năng tổ chức lễ hội theo đúng bản sắc truyền thống.

Đối với di sản văn hóa phi vật thể, Cà Mau dự kiến mở ba lớp bồi dưỡng, truyền dạy nghệ thuật Nhạc Trống Lớn của đồng bào Khmer tại xã Tân Lộc, xã Khánh Bình và phường Hiệp Thành.

Đây là loại hình nghệ thuật mang đậm dấu ấn văn hóa Khmer, gắn với đời sống tín ngưỡng và sinh hoạt cộng đồng. Việc tổ chức truyền dạy tại cơ sở sẽ tạo điều kiện để thế hệ trẻ tiếp cận trực tiếp với nghệ nhân, học từ kỹ thuật biểu diễn đến cách cảm nhận chiều sâu văn hóa của từng nhịp trống.

Ba lớp truyền dạy nghệ thuật Nhạc Ngũ âm cũng sẽ được tổ chức tại chùa Rạch Cui, Phân hiệu Trường Phổ thông dân tộc nội trú Cà Mau và Trường Phổ thông dân tộc nội trú THCS Danh Thị Tươi.

Song song đó, một câu lạc bộ sinh hoạt văn hóa dân gian sẽ được xây dựng tại xã U Minh. Câu lạc bộ được hỗ trợ vật tư, dụng cụ và tài liệu; tổ chức các lớp truyền dạy, luyện tập, biểu diễn và thi văn nghệ dân gian định kỳ. Đây sẽ là không gian để người dân gặp gỡ, thực hành văn hóa và duy trì mạch truyền nối giữa các thế hệ.

Tỉnh cũng hỗ trợ hoạt động cho ba đội văn nghệ truyền thống tại xã Hồ Thị Kỷ, xã Tân Lộc và phường Hiệp Thành. Các đội được hướng dẫn tổ chức, dàn dựng chương trình, bổ sung trang phục, đạo cụ, nhạc cụ, thiết bị âm thanh và ánh sáng; thành viên được hỗ trợ chi phí luyện tập, biểu diễn.

Nguồn lực này sẽ giúp các đội văn nghệ duy trì hoạt động thường xuyên, phục vụ nhu cầu hưởng thụ văn hóa của người dân và tham gia các chương trình văn hóa, xã hội tại địa phương.

Nghệ nhân và người có uy tín trong cộng đồng được xác định là lực lượng giữ vai trò nòng cốt. Họ trực tiếp truyền dạy kỹ năng, kể lại câu chuyện phía sau từng loại hình nghệ thuật, đồng thời vận động người dân chủ động gìn giữ tiếng nói, phong tục, lễ hội và nếp sinh hoạt truyền thống.

Cà Mau cũng sẽ biên soạn, in ấn và phát hành một tập sách giới thiệu di sản văn hóa của đồng bào Hoa. Tài liệu được cấp phát tại các điểm du lịch, góp phần đưa những giá trị văn hóa đặc trưng đến gần hơn với du khách.

Tỉnh sẽ tổ chức nghiên cứu, sưu tầm tư liệu, dụng cụ và tài liệu phục vụ công tác bảo tồn; đồng thời truyền dạy phương pháp, kỹ năng tổ chức lễ hội theo đúng bản sắc truyền thống. (Ảnh: minh họa)

Bảo tồn di sản đang được đặt trong mối liên kết với phát triển kinh tế. Khi lễ hội, âm nhạc, nghệ thuật trình diễn và văn hóa dân gian trở thành một phần của hành trình du lịch, người dân có thêm điều kiện cung cấp sản phẩm, dịch vụ, tạo việc làm và cải thiện thu nhập.

Kinh phí thực hiện kế hoạch được huy động từ ngân sách Trung ương, ngân sách địa phương đối ứng, nguồn vốn lồng ghép từ các chương trình, đề án, dự án liên quan cùng nguồn xã hội hóa và đóng góp hợp pháp của tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân.

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch là cơ quan chủ trì, phối hợp với Sở Dân tộc và Tôn giáo, Sở Tài chính cùng các địa phương triển khai từng nhiệm vụ. Các xã, phường có trách nhiệm bố trí nguồn lực, rà soát đúng đối tượng thụ hưởng và theo dõi hiệu quả hoạt động tại cơ sở.

Giá trị của kế hoạch sẽ được đo bằng sức sống của di sản sau mỗi lớp truyền dạy, mỗi buổi biểu diễn và mỗi hoạt động cộng đồng. Khi người trẻ còn biết đánh trống, hòa Nhạc Ngũ âm; khi nghệ nhân có người kế tục và văn hóa bản địa tạo thêm sinh kế, công tác bảo tồn mới thực sự đi vào chiều sâu.

L.T